

Nr 32.

Af herr Öberg m. fl., om skrifvelse till Kungl. Maj:t angående anslag till den af lokala föreningar utöfvade verksamhet för främjande af hemslöjd.

Vid sistlidet års riksdag väcktes i bägge kamrarne en motion, hvaruti hemställdes, att Riksdagen behagade anvisa ett visst mindre belopp för att, på villkor som af Kungl. Maj:t bestämdes, tilldelas i landet verkande lokala föreningar för svensk hemslöjd.

I motionerna framhölls, hurusom den i synnerhet under de sista åren utbredda verksamheten i syfte att befrämja hemslöjdsarbetet i de olika landsdelarne visat sig uppburen af ett mycket allmänt intresse. Denna verksamhets syftemål — att väcka och vidmakthålla kärlek till hem och härd, uppsamla och bevara de olika provinsernas kulturella särmärken, skapa intresse för det egna arbetet äfvensom bereda tillfälle till inkomster för personer, som däraf kunde vara i behof — vore af sådan betydelse, att det väl förtjänade statsmakternas beaktande. Detta hade ock blifvit till fullo erkändt, då årligen på Kungl. Maj:ts förslag Riksdagen beviljade penningunderstöd åt föreningen för Svensk hemslöjd. Denna förening, hvars sträfvanden förtjänade allt erkännande, kunde dock icke räcka till att tillgodose hela landets behof, hvilket förhållande icke minst bevisades däraf, att de flesta föreningar i landsorten bildats och utöfvade sin verksamhet oberoende af förstnämnda förening.

Trots de understöd, som dessa lokala föreningar fått från såväl läns-korporationer som enskilde, lede de af en kännbar brist på medel, som verkade hindrande på utvecklingen af deras verksamhet och därmed på deras förmåga att till fullo kunna motsvara den uppgift, som de satt sig före. Ett — låt vara litet — understöd af statsmedel skulle lända dem till hjälp i detta hänseende, dels direkt genom lätnad i deras

ekonomiska behof, dels ock indirekt genom det erkännande deras oegenlyttiga verksamhet därigenom skulle få, hvaraf värdet ingalunda finge underskattas.

Med ytterst ringa röstöfvervigt i bägge kamrarna blef motionen afslagen i enlighet med statsutskottets hemställan. Det kraftiga erkännande, som från talare i kamrarna — ej minst från reservanter i statsutskottet — kom motionerna till del, ger anledning att ånyo upptaga frågan och bringa den under Riksdagens pröfning. Då emellertid en god del af det motstånd, som förlidet år gjordes mot bifall till motionen, grundades på att utredning saknades om ifrågavarande föreningars organisation, arbetssätt m. m., hvilka betänkligheter kunna lätteligen förstås på håll, där man icke varit i tillfälle att närmare följa ifrågavarande verksamhet, så vilja vi nu icke vidhålla vår hemställan om anslags beviljande utan vidare, utan i stället allenast föreslå, att Riksdagen behagade besluta, att en utredning rörande samma verksamhet bör komma till stånd för utrönande om och i hvad mån densamma kan anses böra genom statsmedel uppmuntras och stödjas.

Vi äro förvissade, att Riksdagen icke skall finna skäl att afvisa en sådan framställning, och tillåta oss alltså hemställa,

att Riksdagen behagade i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t låta verkställa utredning, huruvida och i hvad mån den hemslöjdsverksamhet, som oberoende af Föreningen för Svensk Hemslöjd bedrifves i landets olika delar genom särskilda lokala föreningar, med hänsyn till verksamhetens syftemål och resultat samt de olika föreningarnes organisation och arbetssätt äfvensom annat, som kan vara af beskaffenhet att på frågans bedömande inverka, lämpligen bör komma i åtnjutande af understöd af statsmedel, samt för Riksdagen förlägga det förslag, hvartill en sådan undersökning kan föranleda.

Stockholm den 24 januari 1912.

C. J. Öberg.

Emil Molin.
Dombäcksmark.

G. F. Lundgren.
Björna.